فرجام «ارغنون»، دادگاه تاریخی ترکیه

رییس سابق ستاد ارتش حبس ابد گرفت

مریم امیری: مهم‌ترین دادگاه تاریخ ترکیه که از سال ۲۰۰۷ آغاز شـده و به «ارغنون» شهره است، سـرانجام روزگذشته فرجام یافـت. هرچند در این پرونده از هر قشـری متهمی پیدا می‌شـد، ولی بیشتر آنها نظامی بودند. اهمیت دادگاه نیز از همین‌رو اسـت. چهره‌های سرشناسی چون ژنرال ایلکر باشـبوگ کـه از ۲۰۰۸ تـا ۲۰۱۰ فرمانده ارتش ترکیه بـود، درمیان متهمان هسـتند که به گزارش بی‌بی‌سی او به حبس ابد محکوم شـد. او در واکنش به رای دادگاه گفت: «عدالت از آن خداست و حرف آخر را ملت می‌زند.» از دیگر کسـانی که به حبس ابد محکوم شده‌اند می‌توان به «تونچای اوزکان» روزنامه‌نگار بنام ترک و «کمال کرنچسیر» از حزب کارگران این کشور اشـاره کرد. برخی دیگر از متهمان به زندان‌هایی تا ۴۷سـال محکوم شده‌اند. ۲۱متهم هم از اتهامات وارده تبرئه شـده‌اند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، اعلام احکام متهمان این پرونده در حالی انجام می‌شود که صدها معترض بیرون ساختمان این دادگاه و درمیان تدابیر شدید امنیتی دست به اعتراض زده‌اند. پلیس در محوطه مقابل دادگاه در مجتمـع قضایی «سـیلیوری» در غرب اسـتانبول درگیر شد و از گاز اشـک‌آور استفاده کـرد. معترضان به روند پنج‌سـاله دادگاه اعتراض دارنـد و معتقدنـد ایـن دادگاه جامعـه ترکیه را دودسته کرده‌است. منتقدان که حزب اپوزیسیون اصلی ترکیه در میان آنهاست می‌گویند اتهامات غیرواقعی است و هدف آن خفه‌کردن اپوزیسیون و رام‌کردن سکولارهاسـت که مدت‌ها بر ترکیه سلطه داشتند. آنها می‌گویند روند قضایی، سیاسی است و همین مانع قضاوت درسـت شده است. اومات اوران، یکی از نمایندگان پارلمان از حزب CHP به رویتـرز می‌گوید: «ایـن دادگاه اردوغان و دادگاه نمایش او است. در قرن ۲۱ و آن‌هم برای کشوری که خیال دارد به عضویت اتحادیه اروپا پذیرفته شود، این دادگاه غیرقانونی به هیچ‌وجه موجه نیسـت.» اردوغان اتهام دخالت سیاسی در دادگاه و اختلال در استقلال قضات را نمی‌پذیرد. در عین حال از ایجاد ناآرامی توسـط حامیان سـکولارها در مدتـی که متهمان در بازداشـت بودند، انتقاد کرده اسـت. معترضان در مقابل دادگاه فریاد می‌زدند: «آن روز خواهد آمد که حزب اردوغان باید حساب پس دهد.» ژنرال باشبوگ، پیش از دادگاه در صفحه توییتر خود نوشـت: «این دادگاه در تاریخ پرافتخار ترکیه لکه ننگی خواهد بود»

این دادگاه از سال ۲۰۰۷ آغاز شده، زمانی که در خانه‌ای در اسـتانبول ۲۷ نارنجک‌دستی کشف شد. در کیفرخواست اولیه نزدیک به سه‌هزار صفحه بود و در سال ۲۰۰۷ صادر شد. در سال ۲۰۰۹ کیفرخواست دوم صادر شد و شمار بیشتری از چهره‌های سرشناس دستگیر شدند. سال گذشته با دستگیری ژنرال باشـبوگ دادگاه وارد مرحله تازه‌ای شـد. او متهم شد که با راه‌اندازی یک سـازمان تروریستی سعی داشته دولت را سـرنگون و آن را به‌طور نسبی یا کامل فلج کند. به‌جز ژنرال باشـبوگ برای ۶۳نفر دیگر از جمله ژنرال دیگر درخواست حبس ابد شده بود. سایر متهمان نیز به جرایمی مثل تملک غیرقانونی اسلحه و تحریک به قیام مسلحانه متهمند.

ارتش ترکیه در تاریخ این کشـور سـه‌بار در سـال‌های ۱۹۶۰، ۱۹۸۰ و ۱۹۹۷ کودتـا کرده اسـت. مورد آخر علیه اولین حزب اسـلامگرای ترکیه بود کـه ارتش به آن مجال ماندن نداد. اما حزب عدالت و توسعه در سپتامبر سال گذشته دادگاه سـیلیوری، ۳۰۰ افسـر نظامی را به جرم تلاش برای براندازی دولت اردوغان به زندان محکوم کرد معروف اسـت که حزب عدالت و توسعه از سال ۲۰۰۲ که به قدرت رسید، قدرت ارتش را مدام کمتر کرده اسـت. همین هفته گذشته عبدالله گل ماده ۳۵ داخلی آیین‌نامه ارتش را که اجازه دخالت در سیاست را به نظامی‌ها داده بود اصلاح کرد. و به این ترتیب دومین ارتش بزرگ «ناتو» دسـتش از سیاست کوتاه‌تر شد. افسـران نظامی زیادی هم که منتقد دولـت بودند، در این چندساله بازنشسته شده‌اند.

اسد: تنها راه مقابله با تروریست‌ها، مشت آهنین است

«تنها راه مقابله با تروریسـت‌ها مشت آهنین اسـت»، این آخرین اظهارات اسد درمورد جنگ داخلی سوریه است. رییس‌جمهوری سوریه که دیرزمانی است شمشیر را از رو بسته حالا ادبیاتش نیز رنگ‌وبوی دیگری گرفته است. رییس‌جمهوری سوریه با اعلام اینکه راهکار حل بحران سوریه وحدت ملت با ارتش دربرابر تروریست‌هاست، تاکید کرد تنها با مشت آهنین می‌توان مساله تروریسم را حل کرد.

به گزارش ایسنا، به نقل از النشره، بشار اسد، رییس‌جمهوری سوریه در مراسم افطاری با جمعی از فعالان سوری اعلام کرد: ما به‌دور از همه تعارف‌ها نیاز به مذاکرات شفاف و روراست داریم.

او افزود: همکاری سیاسـی خود به‌تنهایی یک راهکار نیسـت بلکه بخشی از راهکار حل بحران سـوریه اسـت. در تحولی دیگر منابع مخالف سوریه از تصمیم اخوان‌المسلمین این کشور جهت ایجاد تشکیلات نظامی خبر دادند تا با این کار در آینده سوریه نقش فعال‌تری ایفا کند. از سوی دیگر خبرگزاری رسمی سوریه اعلام کرد، وزیردفاع این کشور دیروز (دوشنبه) با حضور در شهر حمص از منطقه الخالدیه بازدید کرد. فهد جاسم الفریج، وزیر دفاع سوریه پس از حضور در شهر حمص، از نظامیان سـوری در این منطقه که به‌تازگی از وجود گروه‌های تروریسـتی مسلح پاکسـازی شـده، بازدید کرد. الفریج در این دیدار گفت: امروز از بیش از ۸۰کشور جهان تروریسـت به سوریه اعزام می‌شـود. این در حالی است که هرروز به تعداد پناهجویان سوری اضافه می‌شود. آژانس پناهندگان سازمان ملل اعلام کرد شمار پناهندگان سـوری در لبنان از ۶۶۵هزارنفر فراتر رفته اسـت. همچنین فرستاده مشترک سازمان ملل و اتحادیه عرب به سوریه، با محمد البرادعی و جمعی دیگر از مقامـات قاهره دیدار و با آنها درخصوص تحولات سوریه گفت‌وگو کرد. در تحولی دیگر رهبر کردهای سوریه اعلام کرد، با وجود بیانیه‌های مقام‌های ترکیه مبنی بـر اینکه گروه‌های مرتبـط با القاعده تهدیدی برای امنیت ترکیه محسوب می‌شـوند، این کشـور همچنان به حمایت از این گروه‌های تروریسـتی که در حال مبارزه با کردها در شـمال سوریه هستند، ادامه می‌دهد.

دمپسی در سرزمین‌های اشغالی

ژنرال مارتین دمپسـی، رییس ستادمشـترک ارتش آمریکا برای یک سـفر کاری به سرزمین‌های اشغالی وارد شـد تا با مقام‌های اسراییل در مورد مساله ایران و سوریه گفت‌وگو کند. ژنرال مارتین دمپسی، رییس ستادمشترک ارتش آمریکا روز یکشنبه با بنی گانتس، همتای اسراییلی خود دیدار کرد. **(ایسنا)**

کمک «بلر» به سرهنگ قذافی

تونی بلر نخست‌وزیر اسبق انگلیس متعهد شده بود در یک مناقشه حقوقی مربوط به حمله تروریستی در لیبی به قذافی یک‌میلیارد پوند کمک کند. این تعهد پس از آن بود که دادگاهی در آمریکا دولت لیبی را به پرداخت ۱/۵ میلیارد دلار غرامت به خانواده قربانیان انفجار بمب در جت مسافربری محکوم کرد. **(ساندی تلگراف)**

پوتین بچه مدرسه‌ای قلدر

ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهوری روسیه به گفته چالز شـومر، سـناتور آمریکایی یک «بچه مدرسه‌ای قلدر» است. با اقدام روسیه در اعطای پناهندگی به اسنودن، روابط دو کشور مسموم شده است و او از اوباما خواست تا به بررسی تغییر مکان برگزاری اجلاس گروه ۲۰ که قرار است در سنت پترزبورگ باشد، بپردازد. **(رویترز)**

عدلی منصور: اجازه ادامه تحصن نمی‌دهیم

مبارک: داخل زندان بمیرم، شرافتمندانه‌تر از عفو است

اخوانی‌هـا که خود در انقـلاب ۲۵ ژانویـه ۲۰۱۱ یکی از مهم‌ترین گروه‌های عامل سقوط حسنی مبارک بودند حالا خود با مبارک زیر یک سـقف کنار هم جمع شده‌اند. «طره»؛ زندانی که حالا دو قطب سیاسی مصر را در دیوارهایش محبوس کرده و پرآوازه شـده. به گزارش ایسنا به نقل از روزنامه مصری‌الیوم حسنی مبارک دیکتاتور سابق مصر در نامه‌ای که در این زندان نوشته اعلام کرده: «اینکه در داخل زندان و پشت میله‌های آهنی بمیرم، برایم شرافتمندانه‌تر از زندگی‌ای است که بیرون از زندان و به خاطر عفو باشد.» صفحه «متاسفم رییس»، یکی از صفحات مصری موجـود در پایگاه اجتماعی فیس‌بوک، اخیرا نامه‌ای را از حسـنی مبارک، دیکتاتور سابق مصر منتشر کرد که در آن، مبـارک اعلام کرده با درخواسـت‌ها و تلاش‌های میانجیگرانه برای عفو خود مخالف اسـت. مبـارک در این نامه به صراحت اعلام کرده تا آخرین لحظات زندگی در جنگی که میان دستگاه قضایی مصر با وی و پسـرانش آغاز شده، ایستادگی می‌کند و حتـی اگر این امر در نهایت به مرگ وی و پسـرانش در زندان بینجامد، باز هم اطمینان کامل دارد که آنها بی‌گناهند و منتظر حکم تاریخ خواهند ماند. انتشـار نامه مبارک در حالی صورت می‌گیرد که نگرانی‌های بین‌المللی درخصوص موج بازداشـت رهبران اخوان‌المسلمین مصر همچنان ادامه دارد و منابع حقوق بشری از اعتصاب غذای فعالان بازداشت شده خبر دادند. عمرو علی‌الدین، یکی از اعضای کمیته دفاع از بازداشت‌شدگان مصری اعلام کرده که حدود ۱۷۹نفر از این بازداشت‌شـدگان از دو روز قبل در زندان قاهره دسـت به اعتصاب غذا زده‌اند. این درحالی اسـت که دادگاه مصر ۱۲۵آگوست را تاریخ محاکمه رهبر عالی جنبش اخوان‌المسلمین و دو نفر از معاونانش و همچنین سایر اعضای این گروه به علت اتهامات مختلف تعیین کرد. «محمد بدیع»، رهبر ارشد اخوان‌المسلمین همچنان مخفی است اما دو نفر از معاونانش یعنی «خیرت‌الشاطر» و «محمد رشادبیومی» در بازداشت به‌سر می‌برند. از سویی دیگر مقاماتی از آمریکا، اتحادیه اروپا، اتحادیه عرب و قطر، بامداد دوشـنبه با «خیرات شـاطر» معاون گروه اخوان‌المسلمین در زندان «طره» دیدار و گفت‌وگو کردند. فرستادگان بین‌المللی از جمله «ویلیام برنز» معاون وزیر خارجه آمریکا، با هدف کمک به یافتن راه‌حلی برای پایان‌دادن به بحران داخلی مصر و با اجازه دادسـتان این کشور، به دیدار «خیرات شـاطر» رفتند. خیرات شاطر به این هیات گفته است فقط در حضور محمد مرسـی با آنها مذاکـره خواهد کرد زیرا مرسـی را رییس‌جمهوری مشـروع مصر می‌داند. این درحالی است که وزارت کشـور مصر، دیدار هیات‌های غربی و عربی با معاون رهبر اخوان‌المسلمین مصر در زندان طره را تکذیب کرد. همچنین یک منبع آگاه گفت مرسی احتمالا در یک سخنرانی تلویزیونی رسما سمتش را به منصور، نخست وزیر موقت مصر تحویـل خواهد داد. از سـویی دیگر عدلی منصور تاکید کرد کـه اجازه ادامه تحصن‌ها را نخواهـد داد. ا همچنین تظاهرات میلیونی «نفرین سـتمکاران» با حضور گسترده حامیان محمد مرسی در استان‌های مختلف مصر برگزار شد این درحالی است که منابع مصری از زخمی‌شدن ده‌ها هوادار اخوان‌المسلمین در این تظاهرات خبر داده‌اند. همچنین منابع امنیتی مصر از وقوع یک انفجار در استان سینای‌جنوبی خبر دادند، این درحالی است که درگیری‌های خشـونت‌آمیز میان گروه‌های مسلح با ارتش مصر، همچنان در سینای شمالی ادامه دارد. از سویی دیگر مرکز اطلاع‌رسانی الازهر با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که احمد طیب، شـیخ‌الازهر درخواسـت‌ها برای لغو عضویت یوسف قرضاوی، رییس اتحادیـه جهانی علمای مسـلمین را در هیات علمای برجسـته این اتحادیه نپذیرفـت. در تحولی دیگر رجب‌طیب اردوغان نخسـت‌وزیر ترکیه با اعلام اینکه رییس‌جمهور او در مصر محمد مرسـی است گفت: نمی‌خواهیم مصری‌ها مثل ما تاوان کودتا را بدهند.

خداحافظی «مقتدی‌صدر» از سیاست

نابسـامانی اوضاع امنیتی عـراق و اقدامـات برخی عناصر مخالف از عواملی اسـت که رهبر جریان صدر عراق را واداشته تا از سیاست خداحافظی کند. به گزارش ایسنا، یک منبع نزدیک به جریان صدر عراق از این تصمیم مقتدی‌صدر خبر داد و اعلام کرد: مقتداصدر، تصمیم دارد به زندگی سیاسی خود پایان داده و دفتـرش را تعطیـل کند. این منبع که خواسـت نامش فاش نشـود، ادامه داد: اوضاع امنیتی عراق، سـکوت سیاستمداران و درگیری آنها که نتیجه‌اش ضررزدن به منافع‌ملی اسـت، باعث شده مقتدی‌صدر موضعی منفعلانه و خنثی در قبال این مسایل اتخاذ کند. او همچنین گفت: صدر با بستن دفترش در اعتراض به نابسـامانی اوضاع امنیتی، عزم خود را برای اجرایی‌کردن این تصمیم جزم کرده است. از سوی دیگر ائتلاف کردستان عراق با اعلام اینکه مخالفتی با نخست‌وزیری مجدد نوری المالکی ندارد، تاکید کرد روابط میان دولت مرکزی و اقلیم کردسـتان عراق در عالی‌ترین سطح خود است. فواد معصوم، رییس فراکسیون ائتلاف کردستان عراق در پارلمان این کشور با اعلام این خبر گفت: نباید دولت را مسوول تمام مسایل و مشکلات موجود در عراق دانست زیرا «پاره‌ای از مسـایل باید در چارچوب قانون و توسط پارلمان حل و فصل شود و پارلمان نیز باید مسوولیت خود را در این مورد به‌طور جدی و فعالانه برعهده گیرد.» در تحولی دیگر وزارت دفاع عراق از بازداشت بیش از ۱۸۰ فرد تحت پیگرد و مظنون در یکی از عملیات ارتش خبر داد و اعلام کرد: تا تحقق کامل اهداف ارتش این عملیات ادامه خواهد داشـت. وزارت دفـاع عراق اعلام کرد: فرماندهان عملیات «انتقام خون شهیدان» طی دوروز گذشته و با هماهنگی با فرماندهان نیروهای زمینی با هدف دستگیری افراد تحت‌تعقیب در شمال و غرب بغداد، پایتخت این کشور انجام شد که منجر به بازداشت ۳۲نفر از افراد تحت تعقیب و متهم به ترور، ۱۴۱ مظنون و ۱۰نفر دیگر شد.

دور و نزدیک

تعطیلی سفارتخانه‌ها تمدید شد

● **رویتـرز:** قانونگـذار آمریکایی گفت تهدیـد القاعده که باعث بسته‌شدن سـفارتخانه‌های آمریکا در خاورمیانه شده اسـت، جدی‌ترین مورد در سال‌های اخیر است و مکالمات و ارتباطات بین تروریست‌های مظنون یادآور پیش از حوادث ۱۱ سـپتامبر ۲۰۰۱ اسـت. در همین راسـتا قانونگذاران آمریکایی تعطیلی سفارتخانه‌های این کشور در خاورمیانه و آفریقا را برای رعایت جوانب احتیاط یک هفته دیگر تمدید کردند.

۵ «زندانی سیاسی» در کوبا

● **آسوشـیتدپرس:** سـازمان عفو بین‌الملـل پنج کوبایی زندانی در این کشـور را «زندانی سیاسی» خواند و خواستار آزادی هرچه‌زودتر آنها شد. دیده‌بان حقوق‌بشر پرونده «رافائل ماتس منتس داوکا»، «پلاناس رابرت»، «برادران الکسیس» و «ویناکووارگا» را برجسته کرد. به گفته این سازمان، این افراد ماه‌هاست که در زندان‌های ایالتی شرق کوبا محبوس هستند.

تجهیزات نظامی به‌روز

● **راشاتودی:** مانورهای مشترک مقابله با تروریسم چین و روسیه با به‌کارگیری آخرین مدل کشتی‌های جنگی و تانک‌ها در سطحی نظامی در دریاچه اورال به اوج خود رسیده است. این مانورها با گذشت کمتر از یک ماه از بزرگ‌ترین مانوری که چین در آن شرکت داشت، صورت گرفته است.

چالش گوانتاناموی دوم

● **ایسنا:** از میان چالش‌هایی که آمریکا با کنارکشیدن از جنگ افغانستان با آن مواجه شده، سخت‌ترین آنها ممکن است تعطیلی زندانی باشد که «گوانتاناموی دوم» لقب گرفته است. آمریکا ۶۷ زندانی غیرافغان را در آنجا نگاه داشته است. بعضی از این زندانیان عوامل بی‌رحم القاعده توصیف شده‌اند که در ماه‌های پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در سراسر دنیا دستگیر شده‌اند.

هشدار سئول درباره کائسونگ

● **خبرگزاری فرانسه:** کره‌جنوبی به کره‌شمالی هشدار داد که درباره مذاکرات متوقف‌شده در مورد ازسرگیری فعالیت مجتمع صنعتی مشترک کائسـونگ دیگر تحمل ندارد. در تحولی دیگر یک مقام رسـمی دولت کره‌جنوبی دیروز (دوشنبه) اعلام کرد، آژانس خریداری تسلیحات این کشور در نظر دارد چنـد روز آینده مناقصه نهایی را درخصوص قـراردادی به ارزش ۸/۳ تریلیـون «ون» (۷/۴میلیارد دلار آمریکا) برای خرید ۶۰ جت جنگنده دریافت کند.

مشرف به‌زودی آزاد می‌شود

● **سـی‌ان‌ان:** به گفته دو نفر از مقام‌های ارشد پاکستانی، پس از دریافت اطلاعاتی مبنی بر احتمال حمله به یک مقام عالیرتبه، وضعیت قرمز در اسـلام‌آباد اعلام شده است. این مقام‌های ارشد اعلام کردند، همزمان با تحقیقات فرماندهان نیروی هوایی و دریایی پاکستان برای کشف شبه‌نظامیان مظنون در تپه‌های «مارگالا» که اطراف اسلام‌آباد را احاطه کرده‌اند، صدای هلیکوپترها بر فراز آسمان این شهر شنیده می‌شود. در تحولی دیگر وزیر کشور پیشین پاکستان گفت نواز شـریف به آمریکا اطمینان داده است که پرویز مشرف به‌زودی آزاد شده و می‌تواند از پاکستان خارج شود.

احتمال جنگ سوم اسراییل علیه لبنان

● **ایسنا:** یکی از فرماندهان ارشد ارتش رژیم صهیونیستی فاش کرد، مانورهای گسـترده ارتش این رژیم درواقع برای آمادگـی جهت ورود به جنگ سـوم علیه لبنان اسـت و احتمال وقوع این جنگ در تابستان جاری بعید نیست. این ژنرال ارتش صهیونیستی در پیامی به نظامیان تحت امرش به مناسبت هفتمین سالگرد جنگ ژوییه سال ۲۰۰۶، اظهار کرد: ارتش باید خود را برای سناریوی احتمالی عملی‌شدن مانورهای مربوط به اشغال مناطق دشمن آماده کند.

ادامه اعتراض به برنامه جاسوسی

● **گاردین:** فعالان حامی حریم خصوصی در آمریکا دومین روز از اعتراضات ملی و رسمی خود علیه برنامه‌های جاسوسی را به اجـرا درآورده و تاکید کردند از زمان تظاهرات چهارم ژوییه تاکنون فضا به نفع آنها پیش رفته اسـت. در همین حال رییس ستاد مشترک ارتش آمریکا گفت، اگر روسیه و چین در زمانی که ادوارد اسنودن به‌عنوان مقاطعه‌کار آژانس امنیت ملی آمریکا فعالیت می‌کـرده به اطلاعات محرمانه واشنگتن دست یافته باشند، متعجب و شگفت‌زده نمی‌شوم.

نشست رهبران فلسطینی

● **ایسـنا:** بعد از پایان دور اول مذاکرات صلح خاورمیانه در آمریکا، رهبران فلسطینی روز سه‌شنبه نشستی را برای بررسـی نتایج این مذاکرات برگزار می‌کنند. این درحالی است که تشکیلات خودگردان فلسطین تصمیمات رژیم اسـراییل برای اضافه‌کردن شش شهرک دیگر به فهرست شهرک‌های تحت حمایت مالی دولت را محکوم کرده و آن را مانعی در برابر مذاکرات صلح دانست.

مخالفان مرکل ائتلاف کنند

● **رویتـرز:** رییس حـزب چپ آلمـان از مقامات حزب سوسیال دموکرات این کشـور درخواست کرد تا تصمیم خود را مبنی بر تحریم ائتلاف جناح چپ مورد بازنگری قرار دهند. این درخواست از سوی گرگور گیسی، رییس حزب چپ آلمان پس از آن مطرح شد که نتایج نظرسنجی‌های اخیر نشان داد سـه حزب مخالف دولت آلمان در صورت ائتلاف با یکدیگر می‌توانند با اختلاف اندک، آنگلا مرکل، صدراعظم این کشور را در انتخابات شکست دهند.

نگاه بیرون

چک‌های سفید اعراب برای کودتاگران در مصر

عربستان در اندیشه بازگرداندن مبارک به قدرت

قنطرة Qantara.de

ترجمه: محمدعلی عسگری

● امارات‌نشین قطر که تنها حامی بزرگ اخوان‌المسلمین در بین کشورهای خلیج‌فارس بود و هشت‌میلیارددلار را در اختیار مرسی گذاشـت اکنون احسـاس می‌کند بزرگ‌ترین بازنده تحولات مصر است. با این حال دیدیم که دوحه نیز بلافاصله با رویی باز از تحولات مصر استقبال کرده و تغییر جهت داد. قطری‌ها از نقـش ارتش مصر در تامین امنیت ملی کشـور سـتایش کرده و بدون اشاره به اخوان‌المسلمین اعلام کردند کـه به انتخاب مردم مصر احترام می‌گذارند. دوحه همچنین یادآور شـد که به کمک‌های خود در پشتیبانی از مصر ادامه خواهد داد. دومین کشوری که ضرر کرد ترکیه بود. رجب‌طیب اردوغان حمایت‌های سیاسی و مالی فراوانی به اخوانی‌ها کرده بود اما الان خودش گرفتار تنش‌های ناشی از اعتراضات پارک قزی در استانبول است. حتی نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که محبوبیت ترکیه در بین کشورهای عربی در حال افول است.

امید به بازگشت مبارک

گرچه نمی‌توان از هم‌اکنون موفقیت عربستان‌سعودی را برای بازگرداندن عقربه‌های ساعت در مصر پیش‌بینی کرد اما این کشور دسـت‌کم تلاش می‌کند بحث دموکراسی‌خواهی را تـا مدت‌ها دراین کشـور به تعویق اندازد. زیـرا این امر به مثابه تهدیدی بـرای کل نظام‌های اقتدارگـرای عرب حوزه خلیج‌فارس خواهد بود. این کشـورها برای چندده به نظام مبارک کمک‌هـای زیادی می‌کردند. در حـال حاضر ریاض و سـایر پایتخت‌های عرب حوزه خلیج‌فارس به این چشـم دوخته‌اند که دوباره همان نظام امنیتی و پلیسی دوران مبارک بازگردد. دراین رابطه دیوید سون اشاره می‌کند که «این رژیم‌ها نباید خیلی ذوق‌زده شـوند. زیرا هر نوع قیامی که موفق شود به توده‌های میلیونی حرکت دهد درنهایت امر تهدیدی برای نظام‌های اقتدارگرا خواهد بود. این مساله در اعتراضات مردمی مصر که در سـی‌ام ماه ژوئن شـکل گرفت نیز صادق است.» جالب اینکه ائتلافی که در ابتدا علیه اخوانی‌ها شکل گرفته بود بلافاصله از هم پاشید. زیرا انقلابیون مستقر در میدان التحریر رفته‌رفته متوجه شدند قیامی که علیه اخوان‌المسلمین کرده‌اند یکدست نیست و در بین معترضان، بسیاری از طرفداران نظام سابق نیز به چشم می‌خورند. کسانی که عربستان‌سعودی را پشتیبان خود می‌دانند. با این همه باید گفت هرگونه تحولی که به سمت یک آینده دموکراتیک باشد برای حاکمان عرب حوزه خلیج‌فارس نگران‌کننده خواهد بود.